

Дисципліна

«Методологія організації наукових досліджень
з основами інтелектуальної власності»

Лабораторне заняття 3 - 5 (6 годин)

Процес наукового дослідження та узагальнення його результатів

План заняття

1. Мета заняття

- Засвоїти методику проведення наукового дослідження.
- Засвоїти загальнонаукові методи наукового дослідження.
- Засвоїти та навчитися використовувати на практиці загальнологічні методи наукового дослідження.
- Навчитися застосовувати проблемний аналіз в ході наукового дослідження.
- Навчитися застосовувати системний аналіз в ході наукового дослідження.
- Навчитися реферувати наукові літературні джерела.
- Навчитися робити огляд стану певної наукової проблеми на основі досліджених літературних джерел.
- Навчитися формулювати висновки по результатам наукового дослідження.
- Сформувати загальні компетентності:
 - здатність професійно використовувати іноземну мову для роботи з літературою, науковою періодикою, спілкування з іноземними фахівцями, користуватися іноземною мовою як засобом ділового спілкування, здатність до активної соціальної мобільності;
 - здатність проведення теоретичних та прикладних досліджень на відповідному рівні;
 - здатність удосконалювати свої навички на основі аналізу попереднього досвіду.
- Сформувати фахові компетентності:
 - здатність ідентифікувати, класифікувати та описувати проектні завдання, знаходити раціональні методи й підходи до їх розв'язання;
 - здатність розвивати і реалізовувати нові конкурентоспроможні ідеї в інженерії програмного забезпечення.

УВАГА!

НУБіП сповідує політику нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Фальсифікація, списування, плагіат та ін. під час виконання будь-якого завдання призведе до нульової оцінки за це завдання. Самостійне виконання завдань є ключовою умовою для успішного досягнення результатів навчання. Завдання, зроблені із використанням генеративного штучного інтелекту (ChatGPT або інші), НЕ Є САМОСТІЙНИМИ.

2. Питання, які повинні бути розглянуті та засвоєні на занятті

- Методика проведення наукового дослідження.
- Загальнонаукові методи наукового дослідження.
- Теоретичні методи наукового дослідження.
- Емпіричні методи наукового дослідження.
- Загальнологічні методи наукового дослідження.
- Технологія наукових досліджень.
- Реферування літературних джерел.
- Створення огляду стану наукової проблеми.
- Висновки по результатам наукового дослідження.

3. Завдання на лабораторне заняття:

- Для виконання усіх наступних досліджень використати матеріали, отримані на попередніх лабораторних заняттях.
- Узагальнити матеріали, отримані на попередніх лабораторних заняттях.
- Виконати реферування знайдених на попередніх лабораторних заняттях джерел, які стосуються обраного напрямку дослідження. **Реферат не повинен бути копією наявного реферату джерела.** Поданий реферат повинен містити матеріал, який стосується виключно теми дослідження.
- Визначити поточний стан розглянутої наукової проблеми. Для цього дослідити та узагальнити результати досліджень, отримані за останні 5...7 років з урахуванням їх послідовності в часі.
- Реалізувати мету дослідження з відповідними обґрунтуваннями.
- Сформулювати висновки по результатам наукового дослідження.
- Сформулювати пропозиції щодо подальших досліджень та розробок.
- Оформити звіт про виконану роботу у формі розширеного огляду стану певної наукової проблеми на основі досліджених літературних джерел. Звіт виконується в електронному форматі та повинен містити:
 - результати реферування кожного (в т.ч. книжки, статті, автореферати дисертацій, **ПАТЕНТИ**) із знайдених документів (попередні заняття, з повним бібліографічним

- посиланням на документ),
- узагальнення результатів реферування по визначених напрямках (з **обов'язковими посиланнями** (у **квадратних дужках**) на інформаційні джерела поданого в кінці звіту нумерованого списку – див. попередні заняття), опрацювати **УСІ** документи зі загального списку, **обсяг – не менше 2 сторінок**;
 - узагальнення у вигляді **стану** певної наукової проблеми: показати результати відповідних досліджень з ретроспективою за останні 5...7 років (з **обов'язковими посиланнями** (у **квадратних дужках**) на інформаційні джерела поданого в кінці звіту нумерованого списку – див. попередні заняття), опрацювати **УСІ** документи зі загального списку, обсяг – **не менше 1.5-2 сторінки**;
 - пропозиції щодо **подальших досліджень** з врахуванням зробленого узагальнення в попередньому пункті ((з **обов'язковими посиланнями** (у **квадратних дужках**) на інформаційні джерела поданого в кінці звіту нумерованого списку – див. попередні заняття), обсяг – не менше 1 сторінки;
 - **загальні висновки** по роботі (з **обов'язковими посиланнями** (у **квадратних дужках**) на інформаційні джерела поданого в кінці звіту нумерованого списку – див. попередні заняття), обсяг – **не менше 1 сторінки**;
 - **посилання** – це номери за загальним списком джерел, подані по тексту у **квадратних дужках**. **Посилання** повинні бути подані в **УСІХ** пунктах звіту на **УСІ** знайдені документи,
 - **нумерований загальний список УСІХ** знайдених документів (**дублюється** список, сформований на попередніх заняттях). **Кожний бібліографічний опис джерела повинен супроводжуватися актуальним кодом DOI або актуальним покликанням.**

УВАГА!

НУБіП сповідує політику нульової толерантності до проявів академічної недобросовісності. Фальсифікація, списування, плагіат та ін. під час виконання будь-якого завдання призведе до нульової оцінки за це завдання. Самостійне виконання завдань є ключовою умовою для успішного досягнення результатів навчання. Завдання, зроблені із використанням генеративного штучного інтелекту (ChatGPT або інші), **НЕ Є САМОСТІЙНИМИ.**

4. Зауваження та рекомендації:

- **Актуальність** – це значущість, **важливість** досліджуваної **проблеми (або завдання)** в науковому та/або прикладному аспекті.
- **Подання актуальності повинно завершуватися обґрунтуванням** причин, за якими обрана та виконується відповідна тема досліджень. Тобто, викладається **відсутність відомих** напрацювань по обраній темі дослідження.
- **Мета** повинна формулюватися як логічний наслідок **відсутності відповідних напрацювань** за обраним напрямом роботи.
- **Мета** – кінцевий **результат**, який може бути досягнутий та однозначно **перевірений**.
- Метою **не** може бути **процес**. (Тобто – дослідження ..., аналіз ..., вивчення ... **не може бути метою роботи, це – інструменти наукових розвідок**).
- Об'єкт є **ширшим** поняттям, ніж предмет. Об'єкт «охоплює» предмет.
- **Завдання** – це послідовні та логічні **кроки** до мети. Як і мета, завдання подається як кінцевий **результат**, який може бути досягнутий, однозначно перевірений та **не може бути процесом**. (Тобто – дослідження ..., аналіз ..., вивчення ... **не може бути завданням в роботі, це – інструменти наукових розвідок**).
- **Висновок** – це **стислий виклад** пройденого шляху до виконання мети, а також **доведення** того, що кінцевий результат, який визначений в якості мети – **досягнутий**.

5. Контрольні питання:

- Які функції цитати в науковому дослідженні?
- Яке місце і роль проблеми в науковому дослідженні?
- Що таке реферування?
- Яка роль реферування в ході наукового дослідження?
- Чим відрізняється анотація від реферату?
- Що таке мовне кліше (навести приклади)?
- Який принцип найбільш актуальний для компресії інформації при

складанні анотацій і рефератів?

- Яка основна мета написання реферату?
- Яка основна функція бібліографічного опису?
- Як можна оформити бібліографічний опис, якщо реферуються або анотує іноземні документи?
- Які відмінні риси інформативного та індикативного видів реферату?
- Що таке анотація?
- Які складові частини має анотація?
- Як поділяються кліше, які використовуються при написанні анотацій і рефератів?

6. Рекомендована література:

1. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. / За ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
2. Маркушевская Л.П., Цапаева Ю.А. Аннотирование и реферирование. - СПб ГУ ИТМО, 2008. – 51 с.
3. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: Підручник для науковця. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціум з удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. – 302 с.